

Tartu Ülikool
Humanitaarteaduste ja kunstide valdkond
Usuteaduskond

Nora Laukse

**TARTU ÜLIKOOLI USUTEADUSKONNA TUDENGI-TASKU-
HÄÄLING „USU MIND!“**

Bakalaureuseprojekt

Juhendaja
Nele Dresen, MA, Tartu Ülikool

Tartu 2022

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
I. Praktilise bakalaureuseprojekti „Usu mind!“ sisuloome	6
1.1. Stuudio ja meeskond	6
1.2. Töömaht	7
1.3. Kuulajaskond	8
1.4. Saatekülalised	8
1.5. Intervjuu läbiviimine.....	10
1.6. Eelarve	11
1.7. Taskuhäälingu „Usu mind!“ sotsiaalmeedia ja sihtrühmad	13
II. Tulemuste kriitiline analüüs	15
Kokkuvõte.....	17
Bibliograafia	18
Summary	19
LISAD.....	20

Sissejuhatus

Minu bakalaureuseprojekti teemaks on Eestis tegutsevaid usundeid ning nende liikmeid tutvustava Tartu Ülikooli usuteaduskonna tudengi-taskuhäälingu “Usu mind!” koostamine, läbiviimine ning kommunikeerimine. Taskuhäälingu koostamise ja levitamise üheks eesmärgiks oli läbi erinevate usundite liikmete tehtud intervjuude näidata, kui mitmekesine ning põnev on kohalik usumaastik. Kuigi suurem osa eestlastest ei pea end usklikuks,¹ väidab 35% eestlasi, et usuvad kõrgemasse jõusse (Eesti Uuringukeskus, 2020). Kui aga rääkida usulisest kuuluvusest, siis viljeletakse Eestis väga palju erinevaid usundeid – Eesti ühiskonnas on esindatud nii kristliku kui ka mittekristliku taustaga usundid, mille seas on ka päris palju uusususundeid.² Näiteks Statistikaameti 2011. aasta rahva ja eluruumide loenduse andmete järgi on Eestis nt 1925 maausulist, 1145 budisti, 3938 Jehoova tunnistajat, 1508 islamiusulist, 185 mormooni³ ning 121 krišnaiiti⁴.

Projekti teiseks eesmärgiks oli tõsta religioosset kirjaoskust ühiskonnas, eeskätt noorte seas. Religioonipedagoog Olga Schihalejev on oma artiklis „Usulisest kirjaoskusest“ öelnud: “Usuline kirjaoskus on isikliku maailmavaatelise selguse, üksteisemõistmise, inimeseksolemise, kultuurist osasaamise, aga ka demokraatliku riigi toimimise oluliseks eelduseks, seega vajalik ka 21. sajandi Eestis.”⁵ Selleks, et mõista erinevaid sümboleid, kirjandust või isegi muusikat, tuleb teadvustada religiooni kui kultuuri ning harida noori erinevate usundite olemasolu osas. Religioon võimaldab noorukitel ennast tundma õppida läbi vastandumiste ning mõistmiste. Religioosne kirjaoskus on Eestis madal, sest enamasti õpetatakse usundiõpetust vaid valikainena gümnaasiumi astmes (Schihalejev, 2020: lõik 5). Üldhariduse statistikast näeme, et aastal 2021 oli põhikooli lõpetajaid 13027, kuid keskkooli

¹ Eesti Uuringukeskuse uuringu “Elust, usust ja usuelust” (2020) järgi peab end usklikuks 13% eestlastest.

² Uususundid on usundid, mis on pidevas uuenemises. Enamasti tulenevad usundid suurematest ja juba tunnustatud religioonidest nagu islam (Episood 8 – Anarho-islam), hinduism (Episood 1- Krišna pühendunu) või kristlus (Episood 5 - Jehoova tunnistaja). Samuti on uususunnd lihtsalt olemasoleva religiooni kohandamine vastavasse kultuuriruumi, näiteks Hare Krišna kultus Läänes (Altnurme, 2012).

³ Mormoonid muutsid oma nime aastal 2018 Viimse Pühade Aja Jeesuse Kristuse Kiriku liikmeteks (Nelson).

⁴ **Filippov**, Madis. 2013 “Eestis on 90 usuvoolu: lilla leegi hoidjad, kopimistid, tulekummardajad...” *Postimees* 29.04.2013,

URL:<https://www.postimees.ee/1218764/eestis-on-90-usuvoolu-lilla-leegi-hoidjad-kopimistid-tulekummardajad> (Vaadatud 28.01.2022).

⁵ **Schihalejev**, Olga. 2012 “Usulisest kirjaoskusest.” – *Kirik ja Teoloogia*, 08.11.2021, URL: <https://kjt.ee/2012/11/usulisest-kirjaoskusest/?fbclid=IwAR25QFgAERw1WBkPnYRrQ3-8h40CAJGL0U3C0nDw6j-OypGKJHyGO-pqRc> (Vaadatud 28.01.2022)

lõpetajaid vaid 7005 (Eesti Statistikaamet, 2022). Teadmised või teadmatuse koolipingis aga jõuab inimeste igapäevaellu ka täiskasvanueas. Siinkohal oleks paslik meelde tuletada Eesti vanasõna: „Mida Juku ei õpi, seda Juhan ei tea!“

Kuna „Usu mind!“ taskuhäälingu eesmärgiks on keskenduda eeskätt usundite liikmete kujunemisloole ning pakkuda kuulajale hiljem võimalust ka neid omavahel võrrelda, siis valisin saate formaadiks intervjuude tegemise usundite esindajatega. Lisaks sellele rääkis antud formaadi kasuks ka minu eesmärk tutvuda tänapäeva Eesti vaimsete inimeste kujunemislugudega.

Intervjuude edastamiseks valisin *podcast*’i ehk taskuhäälingu formaadi. Taskuhääling on meedium, mille vahendusel on kuulajatel võimalus end erinevatel teemadel harida, tutvuda nii eri valdkondade ekspertide kui ka asjaarmastajate seisukohtadega ning enda meelt lahutada (Lahtmets, 2021: 8). Liisa Lahtmets toob oma 2021. aasta seminaritöös välja, et Eestis oli saidi podcast.ee andmetel saateid 275, aastal 2022 on neid juba aga üle 560. Seega on taskuhääling aktuaalne kanal, mis võimaldab inimeste maailmapilti kujundada ning seda ka religiooni vallas. Olen isiklikult otsinud erinevaid religiooniteemalisi taskuhäälinguid, kuid sellisest ühtsest pöördumislugudele suunatud žanrist on sel maastikul vajaka. Kuna Eestis pole taskuhäälinguid, mis käsitleksid ka üldiselt usundeid ja nende liikmeid⁶, siis seda olulisemat tühimikku „Usu mind!“ antud valdkonnas täidab.

Taskuhäälingu formaadi valimise üheks oluliseks põhjuseks oli ka see, et see on populaarne meedium noorte seas, kes õpivad tihtipeale just läbi võrgu-meedia, kuna seda on meelelahutuslikum ja lihtsam tarbida kui ajalooõpikuid (Mikko Ketola, 2022: 12). Seda on tõdenud ka kirikuloolane Riho Altnurme, kommenteerides noorte hariduslikku meediakasutust Eesti Rahvusringhäälingu leheküljel Novaator on ta öelnud: „Kuigi YouTube on vaatajakeskne, on ta samas ka tegijakeskne. Sa võid midagi ise teha, sinna üles panna ja seda tehes õpid võib-olla rohkem kui midagi vaadates.“⁷ Nii loodangi, noortele kättesaadava

⁶ Eesti taskuringhäälingu maastikul veebilehekülg podcast.ee, kus märksõna „Uususundi“ alt ei leia midagi. Märksõnade „Vaimsus“, „Esoteerika“ alt leiab aga palju materjale sh „Hallo kosmose“, „Puuduta mind!“ jne. Märksõna „Religioon“ alt leiab Ööülikooli, arvamusfestivali ja „Edmund Burke’i seltsi“ paraku teisi populaarteaduslike informatiivseid ning pädevaid formaate ma ei leidnud. Globaalse veebilehe andmetel podcast.com märksõna „Religion“ alt leiab aga üle 20 000 ingliskeelse podcasti.

⁷ Harrik, Airika. 2022 „Ususallivusele sillutaks teed humoorikas veebisari“ – Novaator 25.04.2022, URL: <https://novaator.err.ee/1608573544/ususallivusele-sillutaks-teed-humoorikas-veebisari> (Vaadatud 29.04.2022)

religiooset kirjaoskust tõstva taskuhäälingu kaudu luua platvormi ususalливuse suurendamiseks.

Vaatamata vähesele tähelepanu pööramisele usuõpetusele haridussüsteemis on huvi spirituaalsete maailmavaadete vastu olemas. Uuringu “Elust, usust ja usuelust”⁸ järgi on huvi vaimsete teemade suhtes seoses koroonakriisiga suurenenud võrreldes eriolukorra kehtestamise algusest kuni 17%, eelkõige alla 30 aastaste hulgas (Eesti Uuringukeskus, 2020). Seega saab öelda, et usuteemad on Eesti ühiskonnas relevantssed, mistõttu tuleb neid laiemalt käsitleda – eeskätt uusususundite vallas.

Seepärast seadsin taskuhäälingu fookuse eeskätt uusususunditele. Seda põhjusel, et massimeedia loob omakasupüüdlilikult neist tihtipeale väärä kuvandi, kajastades eeskätt vägivalda, ebasündaidsid suhteid ning veidraid juhtumisi (Ruskell, Lewis, 2016: 222-225)⁹.

⁸ Eesti Uuringukeskus. 2020 *Elust, usust ja usuelust*. Eesti. URL: http://www.ekn.ee/doc/uudised/EUU2020_es-mased_tulemused.pdf (Vaadatud 27.01.2022).

⁹ Autorita. 2007 „Kas president Pätsist saab mormoon?“ – *Delfi* 20.12.2007, URL: <https://www.delfi.ee/artikkel/17756025/kas-president-patsist-saab-mormoon> (Vaadatud 28.01.2022)
Autorita. 2021 „Vau – mormoonid seksivad voodis hüpates“ – *Delfi naistekas* 20.10.2021, URL: <https://naistekas.delfi.ee/artikkel/94911165/vau-mormoonid-seksivad-voodis-hupates> (Vaadatud 28.01.2022)
Helme, Martin. 2006 „Martin Helme: Maausk on ohtlik hobi“ – *Delfi* 15.06.2006, URL: <https://www.delfi.ee/artikkel/13148460/martin-helme-maausk-on-ohtlik-hobi> (Vaadatud 28.01.2022)
Kase, Taavet. 2021 „„Käisin punasega üle tee, sest tahtsin auto alla jääda!“ Endine Jehoova tunnistaja räägib varjupoolest.“ – *Delfi* 18.11.2021, URL: <https://www.delfi.ee/artikkel/95166511/kaisin-punasega-ule-tee-sest-tahtsin-auto-alla-jaada-endine-jehoova-tunnistaja-raagib-sekti-varjupoolest> (Vaadatud 28.01.2022)

I. Praktilise bakalaureuse projekti „Usu mind!“ sisuloome

Käesolevas osas kirjeldan bakalaureuseprojekti töökäiku algusest lõpuni ning toon välja projektile kulunud töömahu. Tutvustan meeskonda, kuulajaskonda ning intervjueeritavate profiile. Toon välja intervjuu läbiviimise protsessi, eelarve ning sotsiaalmeediat puudutavad aspektid.

1.1. Studio ja meeskond

Esimese sammuna pidin otsima stuudio, kus oleks nii hea helikvaliteet kui ka hind, ning tehnilise toe, kes oskaks aidata episoodide korrektsel kokku lõikamisel. Valituks osutus Tartu Ülikooli sotsiaalteaduste maja stuudio ning montaaži haridusega Kätlin Luht. Episoodi salvestamiseks pidin leidma aja, millal oleks stuudio vaba, mis sobiks külalisele ning mulle. Oma prooviepisoodi tegin videoga, kuid tuli välja, et see võtab liiga palju ressursi ning ei anna lõpptulemusele lisaväärtust. Järgnevates episoodides kasutasin vaid häält ning Kätlini loodud sissejuhatavat muusikat. Iga episoodi algus on vastavalt saatekülalisele natuke erinev. Eelmainitu jääb saate ainukeseks muusikaliseks vahepalaks, episoodi keskel muusikat pole. Peale salvestust läks saade kokku lõikamisele, pärast mida laadisin episoodid platvormile Soundcloud ning taskuhäälingule loodud Facebooki lehele.

Meeskond koosneski minust ja monteerijast Kätlin Luhast. Minu roll oli olla nii saatejuht kui ka produtsent ehk siis tegelesin nii rahastuse, stuudio, saatekülaliste otsimisega ning vastutasin selle eest, et kõik oleksid õigel ajal kohal ning teadlikud, mida teha tuleb. Kätlin aitas mind tehnika kasutamise poolega. Režissöörina veendusin hiljem episoodide eetrikõlblikkuses ning vastutasin nende esindusliku helikvaliteedi eest. Sotsiaalmeedia haldurina ning turundajana lõin Facebooki ja Soundcloudi lehe ning mõtlesin läbi postitused. Kätlin monteeris ning oli tehniline jõud.

Palju abi oli ka tuttavast, kes juhatas mind, taskuhäälingu „Kaifcast“ salvestusele, kus sain küsida saatejuhilt Kristolt nõu, kuidas alustada ja mida silmas peaksin pidama. Samuti toimusid 2021. aasta kevadel pidevad kohtumised mentorlusprogrammi raames mentori Meego Remmeliga, kes andis nõu saadete õnnestumise tarvis.

Lisaks andsid nõu Roland Karo, Lea Altnurme, Alar Suija ja Nele Dresen.

1.2 Töömaht

Esialgu arvasin, et töömaht võiks olla kaks kuni kolm tundi osa peale ehk kokku 20-30 tundi. Sellega eksisin tugevalt, sest ühe osa peale läks tegelikkuses 13 tundi:

- Saatekülalise otsimine (2h): Selleks, et leida vastav saatekülaline, pidin ma esialgu otsima kontakti usuorganisatsiooniga, näiteks leidma vastava kodulehe või Facebooki lehe. Samuti uurisin tuttavatelt, kas neil oleks mulle soovitada kedagi, kes sobiks saatekülalise profiiliga, oleks nõus osalema ja kellega leiaksime ühise aja salvestamiseks.
- Taustatöö tegemine (4h): Taustatöö tegemiseks kulus umbes neli tundi. Selle jooksul otsisin erinevaid artikleid vastava usundi kohta nii tavameediast kui ka akadeemilistest allikatest. Samuti külastasin enne iga osa raamatukogu, et vastava usundi kohta lähemalt lugeda. Saatekülalise kohta uurisin internetist – näiteks Lennartist on lood nii Elu24 saidil, mis juhatab õhtusaate peale¹⁰ kui ka Õhtulehes¹¹. Elinal on aktiivne sotsiaalmeedia profiil Instagramis ja Facebookis, mille kaudu oli lihtne informatsiooni leida. Jehoova tunnistaja kohta oleks aga personaalne lisainformatsiooni otsimine olnud kohatu, sest tema näol pole tegemist ennast avalikult brändiva Jehoova tunnistajaga. Samamoodi valmistasin igale saatekülalisele personaalse küsitluse ette.
- Salvestamine (2h): Salvestamiseks kulus keskmiselt ühe osa peale umbes tund. Kõigepealt võtsin inimese vastu ning pakkusin talle kohvi, teed või vett, et ta end hästi tunneks. Esialgu vestlesime umbes 15 minutit stuudios igapäevastest toimingutest, et intervjuueeritav kohaneks kõrvaklappidest enda hääle kuulamisega ning siis hakkasime salvestama. Ühe osa algne materjal oli umbes 1,5 tundi. Sealt läks episood edasi montaaži.
- Monteerimine (4h): Osa kokku lõikamiseks võttis monteerija algse episoodi. Kuulasime selle koos läbi, et mina kui saatejuht saaksin öelda, mida episoodi jätta ning mida välja võtta. Samaaegselt monteeris Kätlin ning andis nõu, millal erinevad hingamised, nätsutused ja muud hääliitsused eemaldada. Välja lõigati ka vahepealsed teemavälised jutuajamised. Hiljem lisas Kätlin episoodile algusmuusika ja valitud lõigu saatekülalise öeldust ning laadis Google Drive keskkonda üles.

¹⁰ Õhtu!. 2020 „9 aastat mungana elanud Eesti mees: see kõik juhtus loomulikult“ – *elu24*, 30.01.2020, URL: <https://elu24.postimees.ee/6885056/9-aastat-mungana-elanud-eesti-mees-see-koik-juhtus-loomulikult>

¹¹ Antsov, Aive. 2011 „Templile pühendunud mees“ – *Õhtuleht* 16.09.2011, URL: <https://naine.oh tuleht.ee/669327/templile-puhendunud-mees>

- Episoodi üles laadimine ja postituste tegemine (1h): Mina sain valmis osa Google Drive'st ning sain selle laadida „Usu Mind!“ Soundcloudi lehele. Selle jaoks pidin nii Soundcloudi kui ka „Usu Mind!“ Facebooki lehele välja mõtlema sissejuhatava ning episoodi kokku võtva teksti.

1.3. Kuulajaskond

Tartu Ülikooli Usuteaduskonna tudengi-taskuhääling „Usu mind!“ fookus on suunatud eesti keelt kõnelevale noorele inimesele, vanuses 15-40. Saate eesmärk on olla lihtne kuulamine kõigile, kes on huvitunud religioonist, vaimsetest teekondadest ning erinevatest karakteritest ja nende lugudest. Samuti avavad saated usundite kultuurilist ning ajaloolist tausta.

Kuulajatena näen veel usuteaduskonna praeguseid ning tulevasi õpilasi, sest taskuhääling on hea materjal religiooniuurijatele oma võimaliku võrdleva lõpptulemuse osas.

1.4. Saatekülalised

Projekti “Usu mind!” algne plaan oli luua Tartu Ülikooli usuteaduskonnale taskuhääling, mille eesmärk oli intervjuuerida võimalikult erineva taustaga noori, kes on enda jaoks leidnud usu, alustades Krišna pühendunust ja lõpetades Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku liikmetega.

Saatekülaliste ehk intervjueeritavate valikul osutus määravaks teguriks juhus. Saatekülaliste sihtrühmaks oli 18-40aastane religioosse kuuluvusega Eestis elav inimene. Intervjueeritav pidi olema antud usus tegev ning igapäevaselt praktiseeriv. Kuna taskuhääling on suunatud eelkõige noorele inimesele on ka saatekülalised kuni neljakümneaastased.

Allolevas tabelis on toodud välja, missuguste usundite esindajaid esialgu saatekülalisteks kavatsesin kutsuda, millal tahtsin salvestada ning mis kuupäeval eeldasin episoodi eetrisse minekut. Esialgne eesmärk oli salvestada üks osa nädala jooksul ning kahe nädala pärast peale salvestust see avaldada. Kõik episoodid kavatsesin salvestada vahemikus 08.02.2021-14.03.2021 ning eetrisse lasta vahemikus 24.02.2021-28.04.2021. Esimesest tabelist teadsin vaid Lennarti osalemist ning ülejäänud intervjueeritavad olid veel otsimisel.

Tabel 1.1. Esialgne usulise enesemääratluse ja saatekülaliste kava

Episoodi number	Usuline enesemääratlus	Saatekülaline	Salvestamise kuupäev	Saate avaldamise kuupäev
Episood 1	Krišna pühendunu	Lennart	08.02-14.02	24.02.2021
Episood 2	Maausuline	?	08.02-14.02	03.03.2021
Episood 3	Satanist	?	15.02-21.02	10.03.2021
Episood 4	Baha'i	?	15.02-21.02	17.03.2021
Episood 5	Elu Sõna Koguduse liige	?	22.02-28.02	24.03.2021
Episood 6	Sri Sathya Sai Rahvusvaheline Organisatsioon Eestis liige	?	22.02-28.02	31.03.2021
Episood 7	Jehoova tunnistaja	?	01.03-07.03	07.04.2021
Episood 8	Triratna Budistliku Kogukonna liige	?	01.03-07.03	14.04.2021
Episood 9	Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku liige	?	08.03-14.03	21.04.2021
Episood 10	Reiki praktiseerija	?	08.03-14.03	28.04.2021

Allolevas tabelis on toodud ära episoodid ning saatekülalised, nende nimed ja vanused. Kõige noorem saatekülaline oli ennast Baha'i liikmeks nimetav Alise vanuses 20 ning kõige vanem samasse usku kuuluv Linda vanuses 36. Esimene salvestamine toimus 20.03.2021, kus saatekülaliseks on Krišna pühendunu Lennart ning viimane 01.06.2021, kus intervjuerisin Jehoova tunnistajat Laurat. Esimene osa läks eetrisse Lennartiga 16.06.2021 ja viimane 13.12.2021 Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse kiriku liikmete Liisa ja Mairiga.

Tabel 1.2. Usulise enesemääratluse ja saatekülaliste kava

Episoodi number	Usuline enesemääratlus	Saatekülaline	Salvestamise kuupäev	Saate avaldamise kuupäev
Episood 1	Krišna pühendunu	Lennart (35)	20.03.2021	16.06.2021
Episood 2	Kalvinist	Siim (28)	01.04.2021	25.06.2021
Episood 3	Baha'i	Linda (36) Alise (20)	01.04.2021	19.07.2021
Episood 4	Juut	Taavet (24)	03.05.2021	27.08.2021
Episood 5	Jehoova tunnistaja	Laura (24)	01.06.2021	11.09.2021
Episood 6	Šamaan/tantrist	Elina (29)	23.04.2021	22.09.2021
Episood 7	Budist	Marie (32)	30.04.2021	06.10.2021
Episood 8	Anarho-moslem	Steven (35)	18.05.2021	20.10.2021
Episood 9	Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku liikmed	Liisa (23) ja Mairi (25)	30.04.2021	13.12.2021

1.5. Intervjuu läbiviimine

Esialgne soov oli uurida Eestis praktiseeritavaid uusususundeid ning lükata ümber meedia kohati ebapädev kajastus. Kuna “Usu mind!” taskuhäälingu eesmärgiks on eeskätt keskenduda usundite liikmete kujunemisloole ning pakkuda kuulajale ka hilisemat võimalust neid omavahel võrrelda, siis valisin saate formaadiks intervjuude tegemise usundite esindajatega ning nende avalikustamiseks ajakirjandusliku väljundi taskuhäälingu vormis. Samuti soovisin episoodide kasutada reklaamina ja huvitekitajana tulevastele tudengitele.

Intervjuude eesmärk oli uurida osalejatelt, mis põhjustel pöörduti valitud usku ning kuidas mõjutab see nende igapäevaelu. Püüdsin läbi intervjuude luua kuulajatele pildi, et usklikud on tavalised inimesed meie keskel. Soovisin luua vestluse, mis on kergesti hoomatav ning mõistetav kõigile. Eesmärk ei olnud kedagi ümber veenda vaid seletada usundeid läbi subjektiivse ning kõigile arusaadava prisma, otsides vastust saatekülaliste religioossetele kujunemislugudele (kuidas leitakse usk?). Ajakirjanduslik struktuur peaks olema kutsuv ka kuulajale, kellel puuduvad varasemad teadmised religioonist.

Kavandasin iga intervjuu pikkuseks tund aega, et kuulajal oleks aega tutvuda nii usundi tausta kui ka saatekülalise isikliku looga. Minu eesmärk oli kuulata mida külaline räägib, mitte rääkida, mida mina antud valdkonnast tean. Juhatasin esialgu külalise saatesse, kuid sellegipoolest suunasin külalist oma küsimustega, et tekiks episoodide sidusus ning hiljem oleks võimalus luua võrdlusmoment. Näiteks oli minu esimese episoodi eesmärgiks uurida Lennartilt, kes on Krišna pühendunu ja mida tähendab olla pühendunu Eesti kontekstis? Mis praktikaid kasutatakse ning kuidas aktsepteerib seda Eesti pigem väherreligioosne ühiskond? Mis on pöördumise põhjused? Mis vanuses pöördumine aset leidis ning mida arvasid lähedased? Kui suur on Krišna pühendunute kogukond ning mida ja kuidas nad igapäevaselt toimetavad?

Küsimustiku ja intervjuu struktuuri panin paika koos juhendajaga ning see avab inimese personaalset lugu ja vastava usundi/uususundi tausta.

Küsimustele andis viimase lihvi religioonisotsioloog Lea Altnurme, kes suunas need korrektse vormistuseni, näiteks, minu esialgse küsimuse „Milliseks inimeseks soovitakse kujuneda?“ asendas Altnurme „Milline on sinu religioosse teekonna siht?“, kuna esimene küsimus eeldaks, et täna on intervjuueeritaval midagi viga.

1.6. Eelarve

Plaanisin episoodid salvestada 15 tunniga, mis teeb stuudio rendiks 450€. Saadete kokku lõikamisele plaanisin kulutada 10 tundi ehk monteerijale tasu 300€. Kokku arvestasin 750€ga.

Tabel 2.1. Esialgne eelarve

Episood	Stuudio rent	Montaaž	Muud kulud	Kokku
Episood 1.-2.	3hx30€ (90€)	2hx30€ (60€)		€ 150.00
Episood 3.-4.	3hx30€ (90€)	2hx30€ (60€)		€ 150.00
Episood 5.-6.	3hx30€ (90€)	2hx30€ (60€)		€ 150.00
Episood 7.-8.	3hx30€ (90€)	2hx30€ (60€)		€ 150.00
Episood 9.-10.	3hx30€ (90€)	2hx30€ (60€)		€ 150.00
KOKKU	€ 450.00	€ 300.00		€ 750.00

Tegelikud kulud olid aga planeeritust erinevad. Saadete salvestamiseks läks kokku 20 tundi ehk stuudio rendile 600€, kokku lõikamisele kulus 31 tundi ehk tasu monteeri-jale oli 930€, kes lõi saatele lisaks logo, tasuga 50€. Meened (kommikarbid, tee) ja transport intervjuueeritavatele läksid kokku maksma 70€. Saadete üleslaadimise platvorm Soundcloud maksab igakuiselt 11€, selleks olen arvestanud 11 kuud ehk 176€. Kokku kulus kogu saateseria valmimisele 1826€.

Tabel 2.2. Tegelik eelarve

	Stuudio rent	Montaaž	Muud kulud	Kokku
	20hx30€			
Episood 1.-9.	(600€)	31x30€ (930€)		€ 1530.00
logo			€ 50	€ 50.00
Meened				
külalistele			€ 50	€ 50.00
Transport			€ 20	€ 20.00
Soundcloud			16kuud x 11€ (176€)	€ 176.00
KOKKU	€ 600.00	€ 930.00	€ 296.00	€ 1826.00

*Tartu Ülikooli usuteaduskonna tudengi-taskuhäälingut „Usu Mind!“ toetas Tartu Ülikooli Usuteaduskond.

*Meened külalistele, transpordi ja Soundcloudi maksumuse majandasin isiklikult.

1.7. Taskuhäälingu „Usu mind!“ sotsiaalmeedia ja sihtrühmad

Esimeseks sammus taskuhäälingu kommunikeerimisel oli e-posti aadressi usumind@ut.ee loomine. Selleks pidin saama nõusoleku instituudi juhatajalt Urmas Nõmmikult ja pöörduma Tartu Ülikooli arvutiabisse. Meiliaadressi saamisele läks aega mitu kuud.

Kuulajateni jõudmiseks ning turundamiseks otsustasin kasutada sotsiaalmeediaplatformi Facebook. Lõin projektile „Usu Mind!“ oma Facebooki lehekülje¹², kuhu postitasin episoodid ning kus saan suhelda kuulajatega. Visuaaliks kasutasin Kätlini loodud logo ning kaanefotoks töödeldud pilti salvestamisest.

Saadete üleslaadimise jaoks otsustasin populaarse platformi Soundcloud kasuks, selleks pidin looma lehele konto¹³, kasutama logo ning määrama taustapildi.

Alltoodud tabelis toon episooditi välja Facebooki meeldimised, jagamised, kommentaarid ning Soundcloudi kuulamised. Selle statistika pealt saab analüüsida saadete populaarsust, näeme, et enim huvi pakkunud saated on šamanismist ja kristlusest. Kõige kommenteeritum saade on aga Krišna pühendunust.

Facebooki ja Soundcloudi haaratuseanalüüsist näeme, et enim on kuulatud saateid Eestis, kuid taskuhääling on jõudnud ka kaugemale sh Soome, Prantsusmaale ja Mehhikosse.

Facebooki statistika (24.04.2022) järgi on minu publikuks olnud 38.60% mehi ja 61.40% naisi. Vanusegrupis 18-24 on naisi 10% ja mehi 4%. Enim on kuulatud vanusegrupis 25-34 naisi 35% ja mehi 19%, vanusegrupis 35-44 naisi 9% ja mehi 10%, vanuses 45-54 naisi 5% ja mehi 4%, 55-64 naisi 2% ja mehi 0 %, 65+ naisi 0% ja mehi 2%. Siit näeme, et minu esialgne eesmärk suunata saade vanusele 15-40 on õnnestunud.

Kõige rohkem meeldimisi on Eestis - Tallinnas 151, Tartus 91, Viljandis 4. Samuti olen jõudnud välismaale – Soome, Helsinki 2; Soome, Espoo 2; ÜK, London 2; Mehhiko, Oaxaca 2; Prantsusmaa, Menton 2 ja Riias, Lätis on 1 meeldimine.

Platformil Soundcloud on kuulatud saateid „Usu Mind!“ 1133 korda, meeldimis on 23. Enim on kuulatud Tallinnas 680, Tartus 101 ja Helsingis 27. Kontol on kokku 11 igapäevast jälgijat.

¹² Taskuhäälingu „Usu mind!“ Facebooki URL: <https://www.facebook.com/podcastusumind/about>
24.04.2022 seisuga on lehel 281 jälgijat.

¹³ Taskuhäälingu „Usu mind!“ Soundcloudi URL: <https://soundcloud.com/usumind>

Tabel 3. Episoodide haaratus

Episoodi number	Usund	Facebook Meeldimised Jagamised Kommentaarid	Soundcloud kuulamised
Episood 1	Krišna pühendunu	Meeldimisi: 16 Kommentaaare: 1 Jagamisi: 2	125
Episood 2	Kalvinist	Meeldimisi: 8 Kommentaaare: 0 Jagamisi: 1	208
Episood 3	Baha'i	Meeldimisi: 5 Kommentaaare: 0 Jagamisi: 1	81
Episood 4	Juut	Meeldimisi: 7 Kommentaaare: 0 Jagamisi: 1	53
Episood 5	Jehoova tunnistaja	Meeldimisi: 2 Kommentaaare: 0 Jagamisi: 0	123
Episood 6	Šamaan/tantrist	Meeldimisi: 4 Kommentaaare: 0 Jagamisi: 1	402
Episood 7	Budist	Meeldimisi: 5 Kommentaaare: 0 Jagamisi: 1	42
Episood 8	Anarho-moslem	Meeldimisi: 1 Kommentaaare: 0 Jagamisi: 0	42
Episood 9	Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku liikmed	Meeldimisi: 2 Kommentaaare: 0 Jagamisi: 1	59

II. Tulemuste kriitiline analüüs

Minu tugevuseks projekti „Usu Mind!“ läbiviimisel oli entusiastlik pealehakkamine ning isiklik motivatsioon. Samuti tuli kasuks sotsiaalmeedia haldamise kogemus, sest kogu turundus võttis küll parajalt aega, kuid tööd lihtsustasid eelnevad teadmised Facebookist. Kogu protsessi läbitegemine oli äärmiselt õpetlik ning vajalik minu akadeemilisele küpsemisele. Nägin iseenda ekstravertseid külgi ning tõestasin enda ettevõtlikku loomust. Sain kinnitust, et olen hea suhtleja ja loomu poolest sõbralik. Samuti leidsin toredaid kontakte erinevatest usunditest, mis tõstab minu religioosset teadlikkust.

Nõrkustena saan esile tuua kehva ajaplaneerimise oskuse ning esialgsete plaanide kiire muutmise, näiteks satanisti mitte leidmise korral, oleksin võinud sügavamale minna oma saatekülalise otsinguga, mitte asendada ta kristlasega. Kuigi saateteemade ususkeene on nüüd mitmekesisem, oleksin tahtnud püsida kindlalt uusususundite raamistikus. Samuti intervjuerimisel oleksin võinud mõnel külalisel kauem rääkida lasta ning mitte liialt vahele segada. Kohati on orgaanilise vestluse asemel liialt tunda minu suunamist, eesmärgiga saada kindlasti teada pöördumislugu ning lähedaste arvamus. Samuti tulid jooksvad sisse apsakad, näiteks kordas anarho-moslem Steven korduvalt, et tema nime peab hääldama ameerikapäraselt „Stiiven“, kuid ma siiski ütlesin talle eestipäraselt Steven. Kaheldava väärtusega on ka minu poolt tehtud märkus Jehoova tunnistajale, et oma kunagises teenindajaametis sain sarnaseid müügikoolitusi, tuues paralleele Jehoova tunnistajatele kohustusliku misjonitööga. Selliste märkuste suhtes proovin tulevikus tähelepanelikum olla.

Samuti võtsin saate planeerimisperioodil erinevaid pakkumisi nii stuudiotele, eraldi tehnikarendile kui ka monteerimisele. Otsisin välja odavaimad võimalikud variandid, kuid sellegipoolest läksin esialgsest eelarvest üle. Suuresti tulenevalt oskamatusest adekvaatselt tööle kuluvat aega arvestada. Lisaks ei osanud ette näha jooksvat kulu Soundcloudi igakuisele maksele, meenetele ja transpordile. Tagantjärele kujutan ette, et mõistlikum oleks olnud investeerida teaduskonnal lindistamisvahenditele, millega oleks võimalik salvestada ka tulevikus. Sellegipoolest on saate helikvaliteet väga hea ning pädev ka aastate pärast.

Saateid kuulati kokku üle tuhande korra. Suuremat tagasisidet said osad, kus saatekülaline oli enne juba suure jälgijaskonnaga, nagu Krišna pühendunu Lennart ja Suure Vaimu Saadik Elina. See, et „Episood 6 – Tantrast, šamanismist ja hetkes olemisest Elinaga“

on kuulatuim saade toob esile faktori, mida näeme ka uuringus Elu, Olu ja Usuelu, et noored huvituvad järjest rohkem üldise spirituaalsuse vastu (Eesti Uuringukeskus, 2020). Episoodid Baha'ist ning Viimse Pühade Aja Jeesuse Kristuse Kiriku liikmetest jäid kokkuvõtteks kuulamistelt keskele. Minu üllatuseks jäi aga vähemate kuulamistega anarho-moslem Steven, kes kutsus juba salvestusel ennast Eesti maskott-moslemiks ning on tuntust kogunud kirjaniku ning tõsielustaarina, mulle isiklikult tundus tänu endale antud nimetusega saate potentsiaal staar-episoodi kõlbulik. Veel jäi väheste kuulajatega osa budismist ning judaismist. See toob välja, et suured religioonid minu töö kontekstis jäävad tagaplaanile. Kuigisuur üllataja on kuulajate arvult teisele kohale maandunud kristlane Siim. Selle osa fenomeniks arvan karismaatilise saatekülalise, kel on põnev pöördumislugu. Noormees sobitus taskuhäälingu formaati nagu valatult. Neljandal kohal oli Jehoova tunnistaja Laura, kelle populaarsuses kahtlustan justnimelt meedia poolt loodud veidrat kuvandit – see pakub inimestele huvi.

Kuulajate tagasiside oli seinast sein, kuid kõige rohkem öeldi, et taskuhääling on põnev ja vajalik ning ma olen loodud saatejuhtimiseks. Kriitilisemas noodis aga olid küsimused liiga spetsiifilised ning osad liiga pikad. Näiteks öeldi, et ma peaksin lahti seletama Vana ja Uue Testamendi erinevuse, sest kõik kuulajad pole teadlikud, et see moodustab kokku Piibli. See kommentaar näitas aga, et minu algne eesmärk religioosset kirjaoskust tõsta, õnnestus. Toon näiteks ühe kuulaja kommentaari: „Ma kuulasin seda ise (viidatud episoodile 7) ja väga meeldis. Kuulasin ka kõiki teisi ja need meeldisid samuti väga. Nii põnevaid inimesi ikka leidub meie väikeses Eestis“.

Kokkuvõte

Käesoleva bakalaureuseprojekt avas läbi taskuhäälingu eesti vaimsete noorte kujunemislugusid ning vastava usundi ajaloolist ning kultuurilist tausta, tõstes sellega kuulajate teadmisi üleüldisest usundiloost. Noorte teadmised religioonist Eestis on võrdlemisi madalad, kuid huvi antud teemade vastu järjest kasvab. Taskuhääling on aktuaalne ajakirjanduslik kanal levitamaks informatsiooni ka religioonivallas.

Taskuhääling on suunatud inimesele vanuses 15-40 ning saatekülalisteks alla 40 aastased vastava usundi aktiivselt praktiseerivad liikmed. Ennekõike otsisin vastust küsimustele, kui vanalt pöörduti, mis põhjustel ning mida arvasid sellest lähedased. Selle taustal kõnelesime usunditest laiemalt. Kõikidelt saatekülalistelt küsisin sarnaseid küsimusi. Saate seeria on lõppkokkuvõtteks üks tervik, et oleks võimalik erinevaid usundeid omavahel võrrelda. Kokku kuulati saateid üle 1000 korra ning kuulajad tõid ise välja tagasisides saate olulisuse ning haridusliku aspekti.

Näen, et minu bakalaureuse projekt on antud hetkel taskuhäälingute maastikul esimene omasugune ning väga hästi vastuvõetud. Saatekülaliste valik õnnestus ning kõik episoodid kannavad eesmärki olla põnev, meeleolukas kuid õpetlik kuulamine. Olen rahul saate stiili, helikvaliteedi ja kuulajate positiivse tagasisidega. Sain pakkuda platvormi, kus saatekülalised ise saavad oma usku avada laiemale kuulajaskonnale. Kasvamiskoht on praktilises aja- ja eelarveplaneerimise oskusliku arendamises.

Kokku salvestasin 9 episoodi: Krišna pühendunu, kristlase - kalvinisti, Baha'i, juudi, Jehoova tunnistaja, šamaan/tantristi,, budisti, anarho-moslemi ja Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku liikmetega. Selle projekti läbiviimine oli suurepärane kogemus, sest õppisin rohkelt nii projekti korraldamisest, läbiviimisest kui ka analüüsimisest. Olen nüüd teadlikum sellest, kus on minu nõrgad küljed ning mis on minu tugevused. Ennekõike sain aimu iseenda võimekusest.

Minu töö Tartu Ülikooli usuteaduskonna tudengi-taskuhäälingu „Usu mind!“ koostamine, läbiviimine ning kommunikeerimine oli õpetlik, kuid õnnestus. Loodan, et antud tööga olen andnud oma panuse noorte religioosse kirjaoskuse tõstmisel.

Bibliograafia:

- Altnurme**, Lea. 2012 *Uued usulised ja vaimsed ühendused Eestis*. Tartu: Eesti Vabariigi Haridus- ja Teadusministeerium, Kultuuriteooria Tippkeskus, Tartu Ülikooli kirjastus, lk 7
- Dammann**, Ernst. 1995. *Usundililoo alused*. Tartu: Kristlik kirjastus "Logos", lk 117
- Eesti Statistikaamet**. 2022 *Üldharidus-üldhariduskool, põhikool, gümnaasium*. Eesti. URL: <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/haridus/uldharidus> (Vaadatud 29.04.2022)
- Eesti Uuringukeskus**. 2020 *Elust, usust ja usuelust*. Eesti.
URL: http://www.ekn.ee/doc/uudised/EUU2020_esmased_tulemused.pdf (Vaadatud 27.01.2022).
- Filippov**, Madis. 2013 "Eestis on 90 usuvoolu: lilla leegi hoidjad, kopimistid, tulekumardajad..." *Postimees* 29.04.2013
URL: <https://www.postimees.ee/1218764/eestis-on-90-usuvoolu-lilla-leegi-hoidjad-kopimistid-tulekumardajad> (Vaadatud 28.01.2022)
- Harrik**, Airika. 2022 „Ususallivusele sillutaks teed humoorikas veebisari“ – *Novaator* 25.04.2022, URL: <https://novaator.err.ee/1608573544/ususallivusele-sillutaks-teed-humoorikas-veebisari> (Vaadatud 29.04.2022)
- Lahtmets**, Liisa. 2021 *Podcast'ide kuulamisharjumused ja neid mõjutavad tegurid 18–40-aastaste eesti keelt kõnelevate ja eestis elavate isikute näitel*. seminaritöö. Tallinn, lk 8
- Ketola**, Mikko. I. S. (E. A. Riho Altnurme, Ed.) 2022. *Religious Diversity in Europe - Mediating the Past to the Young*. London: Bloomsbury Academic Plc, lk. 12
- Lewis**, James R. 2016 et al. *The Oxford Handbook of New Religious Movements: volume II*. Oxford, Oxford University Press 2014, lk 222-225
- Nelson**, Russel M. 2018 "Kiriku õige nimi." – *Church of Jesus Christ*, 10.2018, URL: <https://www.churchofjesuschrist.org/study/general-conference/2018/10/the-correct-name-of-the-church?lang=est> (Vaadatud 29.04.2022)
- Pokorny**, Lukas F. W. 2018. *Handbook of East Asian New Religious Movements Vol. 16*. Leiden: Brill, lk 6-7
- Schihalejev**, Olga. 2012 "Usulisest kirjaoskusest." – *Kirik ja Teoloogia*, 08.11.2021, URL: https://kjt.ee/2012/11/usulisest-kirjaoskusest/?fbclid=IwAR25QFgAERw1WBkPnYRrQ3-8h40CAJGL0U3C0nDw6j_-OypGKJHyGO-pqRc (Vaadatud 28.01.2022)
- Schihalejev**, Olga. 2020 „Usualasest haridusest Eesti koolides aastal 2020“. – *Eesti Kirikute Nõukogu*, 11.06.2020 URL: <http://haridus.ekn.ee/wp-content/uploads/2020/06/Schihalejev-2020.pdf> (Vaadatud 29.04.2022)

Summary

The student-podcast „Usu mind!“ for religion faculty in Univeristy of Tartu

The bachelor's degree project handled the forming story of spiritual youths of Estonia through a podcast and showed the historical and cultural background of their religions. The podcast tried to raise the awareness of listeners about the general religious landscape. The religious knowledge of young Estonians is relatively low but interest towards the subject is growing. A podcast is a topical journalistic medium for informing the public about religious subjects.

The podcast is directed to people in the age range of 15-40 and the guests had to be actively practicing their religions and under 40 years of age as well. I foremost seeked answers to the following questions: how old were the persons, when they started? For what reasons did they start? What did their close ones think of it? On the background of this we also spoke about the religions more broadly. I asked all the quests similar questions. The series are in conclusion a whole, enabling to compare different religions. The episodes have been listened to over 1000 times and listeners have in their feedback brought out the importance of the podcast and the educational aspect of it.

In total I recorded 9 episodes: with a Krishna devotee, a calvinist, a Baha'i, a jew, a Jehova's witness, a shaman/tantrist, a budist, an anarho-muslim and The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints members.

My thesis and work on the University of Tartu student-podcast „Usu mind!“, compiling it, carrying it out and communicating it has taught me a lot and has been a success. I hope to have given a contribution of raising the religious literacy of young people through it.

LISAD:

LISA 1. Episoodide URL-aadressid

1. Episood - Krišna pühendunu Lennart

<https://soundcloud.com/usumind/krišnaismist-lennartiga>

2. Episood - kalvinist Siim

<https://soundcloud.com/usumind/episood-2-kristluse-teest-ja-toest-siimuga>

3. Episood – Baha’i Linda ja Alise

<https://soundcloud.com/usumind/episood-3-bahai-jumala-oilsast-ja-kaunist-loomingust-linda-ning-alisega>

4. Episood – juut Taavet

<https://soundcloud.com/usumind/episood-4-inimeseks-olemisest-ja-judaismist-taavetiga>

5. Episood - Jehoova tunnistaja Laura

<https://soundcloud.com/usumind/episood-5-kahetsusest-ja-heaolust-jehoova-tunnistajana>

6. Episood - šamaan Elina

<https://soundcloud.com/usumind/episood-6-tantrast-šamanismist-ja-hetkes-olemisest-elinaga>

7. Episood – budist Marie

<https://soundcloud.com/usumind/episood-7-budistina-labi-elu-kaastundest-ja-kannatusest-mariega>

8. Episood - anarho-moslem Steven

<https://soundcloud.com/usumind/episood-8-anarho-islamist-sisemise-vaikuseni-steveniga>

9. Episood - Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku liikmed Liisa ja Mairi

<https://soundcloud.com/usumind/episood-9-viimse-aja-puhade-jeesuse-kristuse-kirikust-liisa-ja-mairiga>

LISA 2: Esialgne intervjuu struktuur ja küsimustik

Struktuur:

*- Vastav liikumine või suund (nt. Baha'i, kalvinist, budist, tantrist)

1. Sissejuhatus
2. Mis on * ?
3. Mis on praktiseerija personaalne lugu?
4. Mis on * osa ühiskonnas?
5. Kokkuvõte

Küsimustik:

*- Vastav liikumine või suund (nt. bahai, kalvinist, moslem)

1. Kuidas Teist said *? Mis põhjustel? Miks just see haru? Mis vanuses?
2. Mida arvasid lähedased? Kas olid toetavad?
3. Mis oli enne * hakkamist?
4. Mis tähendab olla * sinu jaoks? Millised on *?
5. Kes/mis on püharaamat/liikumise alustaja/Jumal sinu jaoks?
6. Mis on üldse need, küsimused, millega teie kui usklikud, iga päev kokku puutute? Millele peate realselt iga päev vastust otsima?
7. Millised on põhimõtted? Kus on kirjas põhimõtted, mille järgi orienteerute?
8. Mida arvate, milline on olnud meediakajastus? Kuidas väljendad oma usku sotsiaalmeedias? Kui ei, siis mis põhjusel?
9. Elamine välismaal - kas on vahe?
10. Kui suur on kogukond? Mida koos tehakse?
11. Mis on sinu religioosse teekonna siht?
12. Kas oled mõelnud ka teiste religioonide peale? Millises teises religioonis end veel ette kujutaksid?
13. Miks * on eriline?

LISA 3. Episoodidest: Kuidas leidsin saatekülalise? Kuidas oli suhtlus? Pöördumislugu ja lähedaste arvamus.

Episood 1 – Krišna teadvusest Lennartiga

Krišna pühendunu Lennart on üks taskuhäälingu motivaatoreid. 2019. aasta sügisel võtsin Tartu Ülikoolis Nele Dreseni ainet Uususundid, mille raames käis Lennart Eistre rääkimas Krishnale pühendumisest. Lennart oli esimeseks külaliseks ideaalne, kohe kui ta stuudiosse astus tundsin miskit jumalikku sära. Mõnel inimesel on see seletamatu miski, mis alati suunurgad ülespoole tõstab. Kas on see Krišna või karisma jääb igäühele endale otsustada.

Krišna pühendunu Lennart avab natukene tagamaid, kes on Krišna ja Krišna pühendunu? Mis pühade lugude järgi Krišna pühendunud oma igapäevaelus orienteeruvad? Mis viib teda pea iga päev tänavale mantraid laulma? Kuidas olla õnnelik? Missugune peaks olema harmoonias partnerlus?

Esimese osa salvestamiseks läks kindlasti kõige rohkem aega, sest selleks pidin läbi mõtlema kogu projekti sisu. Mida küsida, kuidas küsida ja mis eesmärkidel?

Suhtlus Lennartiga oli väga vaba. Esimese osa salvestamisel olin närvis, kuid asjata. Minu külaline oli harjunud esinema ja see aitas saatele kaasa. Seletasin enne salvestuse algust ära, et esialgu on plaan rääkida usundist üldiselt, siis alles personaalsest pöördumise loost. Lennart tabas kiirelt ära kogu struktuuri ja juhtis peaaegu kogu salvestust ise. Igal juhul oli esimene salvestus õpetlik ja julgustav.

Lennartiga võtsin ühendust läbi Facebooki kirja: „Tere, Lennart! Mina olen Nora, usuteaduskonnast – oleme varem ka kohtunud ja Nele uusususundite loengus rääkisime veebi teel kui sa Krišnade teemal loengut andsid. Ma teen oma lõputöö raames Usuteaduskonnale taskuhääling, kuhu kutsun vestlema Eesti erinevaid usundeid. Kas oleksid nõus tulema Krišnadest rääkima? (Saadan kindlasti ka ametliku kutse ükshetk aga hetkel küsin siin kiiremalt, et teada, kas on üldse lootust) Täpne aeg jne on veel täpsustamisel. (Ma loodan, et selline familiaarsus ei häiri sind, et niimoodi Facebookis otse ja filtreerimata kirjutan praegu) Aga leian, et nii minul kui paljudel veel oleks huvitav kuulata lähemalt Krišnadest ja just nimelt pigem vahetult praktiseerijalt kui raamatutest.“ Lennart oli koheselt nõus!

Lennartist sai Krišna pühendunu, sest tal oli kaks filosoofilist küsimust: kuidas olla õnnelik ja miks ta kannatas? Ta oli siis 18-19aastane kui palvetas kogu südamest Jumala poole Vene Õigeusu Kirikus ning natuke hiljem leidis end juba laulmas ja tantsimas Krišna poole.

Lennart arvab, et Jumal on universaalne ja võttis teda kuulda, et kui inimene pöördub Jumala poole, siis Jumal ise aitab tal teha vajalikud sammud. Erinevad religioonid on Lennartit alati huvitanud. Keskkoolis näiteks mängis ta näiteringis Rooma paavsti. Ta ei mäleta, et oleks enne pöördumist Jumalat eitanud, kuid ei pannud sellele suuremat rõhku. Läbi vaimse kirjanduse jõudis Lennart arusaamiseni, et Jumal on olemas ja kontakt temaga on püsiv õnn. Nooremana luges ta Gunnar Aarmat ning temast inspireerituna hakkas taimetoitlaseks. Kui ta Luges Krišna raamatuid ja Swami Baba raamatut „Väljaspool elu ja surma“ soovitas õde tal minna Krišna templisse, see idee meeldis Lennartile väga. Järgmine hetk tuli Lennart Tartusse õppima ning kohtus Krišna guruga ning sai aru, et nüüd on kõik, et tema on leidnud absoluutse tõe: kuidas olla õnnelik ja miks ta kannatab. Suur muutus toimus keskkooli lõpetamise ja ülikooli mineku vahel. Ülikoolis oli vastukaja Krišna pühendunu olemisele positiivne, kuid kui vanemad alguses olid skeptilised, siis mingil hetkel siiski nägid, et poeg on õnnelik ja see on kõige tähtsam. Ema usub Jumalat, esimest korda mindi templisse õega koos.

Episood 2 – Kristluse teest ja tõest Siimuga

Kalvinistist Siimu pöördumisloost olin teadlik juba varem. Teadsin, et see on põnev ja salapärane, imedeöole eelnenud otsimised jms. Kirjutasin talle Facebooki, sest oleme sõbrad: kas ta oleks huvitatud tulema saatessa rääkima ning mis konfessiooni ta ennast loeb? Vastas, et kalvinistiks, kuid hiljem tuli välja, et ta käib baptisti kirikus. Siimule ma saatsin küsimused ette, sest ta palus seda, kuid hiljem selgus, et see pole parim idee, sest mingil määral olid tal juba vastused teada ning vestlusest kadus orgaanilisus. Sellegipoolest rääkis Siim väga soravalt ja hästi ning suhtlus oli vastastikku lugupidav ja rõõmsameelne.

Siim on värske kristlane, praktiseerinud kõigest kaks aastat. Kaks aastat tagasi ärkas Siim 27aastaselt ühel hommikul üles ning oli täiesti veendunud Jumalas ja Jeesuses Kristuses. See oli Norras, ta jõudis seal olla viis päeva kui proovis parkuurikeskuses saltot teha ning kukkus kõõlused katki, peale seda oli ta sunnitud olema kipsiga sugulase katuse all. Sugulane oli kristlane ja hakkas Siimule jumalast rääkima. Siim algul mõnitas teda, kuid tegelikult austas tema põhimõtteid, nad arutlesid pikalt erinevate religioonide üle. Siimul oli palju vaba aega teema kohta lisa uurida. Ta jäi mõtlema, et kui taevas ja põrgu on päris, kuhu tema minna

tahaks. Imedeööst järgmise hommiku esimene mõte oli helistada vanematele, et asjad on nüüd niimoodi, et minu elu on täiesti pöördunud ja olen kristlane. Siim kordab, et selgus oli nii suur, et tegi isegi rahu sellega, et sõbrad võivad ta maha jätta. Perekonna tagasiside: „Ema oli nagu ema ikka, algul uuris korra, et mis toimub“, aga suhted vanematega on hiljem pigem paranenud. Siim ise usub, et see kõik on ime. Kuid pöördumisele eelnes jõhker sündmuste rägastik. Kogu lugu algas 12 aastat tagasi, kui ta oli umbes 15-aastane ning vaatas maja trepikoja ees öösel taevasse ning mõtles omaette, miks ta end nii üksi tunneb, kui lähedasi tegelikult on? Suitsusuurune auk oli poisil südames. Selle täitmiseks tegi ta palju rumalusi – oleskles, nautis ja tegi mida tahtis. Ta teadis, et ta on üksinda, aga ei teadnud, miks see nii on. Kui 21aastaselt kutsus ta sõber teda sugulase juurde napsutama, läks ta sinna suure põiklemise peale. Seal üks inimene suunas paastumisele. Neljas päev söömata, ärkas ta ühel hommikul sõbra ühiselamutoas üles ja oli rahu. Hiljem samal päeval oli ta kodus ja õde näitas pilti kus Siim oli kolmeaastane. Fotot vaadates juhtus midagi, mis oli üle tema, ta ei saanud end liigutada kui ühel hetkel tuli jõud tagasi, jooksis Siim pesema ning hakkas agressiivselt nutma. See oli võimas vabanemine. Tunne oli nagu nutaks ta läbi iga pea augu ning ainuke asi mida ta teadis oli, et ta peab vabandust paluma. Kordas, et ta on täielik sitapea. See oli selguse hetk. Peale nutmist oli vaikus ja viimane „palun vabandust“ kellegi teise eest. Ema eest palus ta kõige rohkem vabandust. Pärast seda tema käitumine, näoilmed, elustiil ja sõnavara muutus. Inimene, kes paastumist soovitas, arvas selle peale, et Siim peab olema väga vana hing, ning ta jäi uskuma, et temas on midagi natuke rohkem. Peale seda hakkas ta otsima vaimsust.

Varasemalt perekonnas usklikke pole, emapoolne vanaisa oli kirikus koorijuht, see oli kõik. Vanaema lahkus aasta tagasi. Siim on Risttee koguduse liige, kus tunneb end koduselt. Usklikuna läks ta kooli tagasi. Siim on saanud uue südame läbi Jeesus Kristuse mõistmise.

Episood 3 – Baha’i Jumala õilsast ja kaunist loomingust Linda ning Alisega

“Lahke keel on inimsüdamete kütkestaja, see on hinge leib, see rõivastab sõnad tähendusega, see on tarkuse ja mõistmise valguseallikas,” kõneleb imekaunis arstitudeng Alise ja võibab mu südame. Pärast salvestust tunnen end terake parema inimesena.

Kolmandas osas kohtusin Linda ja Alisega, et paremini mõista Baha’i olemust. Kust ta tuleb ja kes on alusepanijad? Mis on armastus ja õiglus ning kuidas neid anda? Mis on kannatlikkus ja kuidas sellega elada?

Me usume, et Jumal lõi meid üheks inimsooks. Oleme kõik selle planeedi kodanikud ja peame selle eest hoolt kandma. Igaüks sünnib siia ilma Jumala õilsa ja kauni loominguna. Meie eesmärk elus on jõuda Jumalale lähemale, teenides isetult neid, kellega me seda planeeti jagame. Selline ühtsuse põhimõte kätkeb endas üleskutset vabaneda eelarvamustest ja süsteemsest ebavõrdsusest, mis liigutab inimesi etnilise tausta, rahvuse, soo ja ühiskonnaklassi järgi. (<https://www.bahai.ee>)

Alise ja Lindaga sain ühendust läbi eesti Baha'i kogukonna Facebooki lehe (<https://www.facebook.com/eestibahaikogudus>). Sealt suunati mind paari küsimusega Lindani, kes uuris, milline minu intervjuueeritav olema peab. Ühises vestluse läbi interneti, saime aru, et Linda ise on täiesti sobiv kandidaat ning vestluse huvitavamaks kujunemiseks võttis ta kaasa noore arstitudengi Alise. Vestlus nendega sujus hästi ja me saime jutusoonele. Nad olid rahulikud, intelligentsed ja äärmiselt meeldivad saatekülalised.

Alise tutvus usundiga esmalt nii, et tema ema sai Baha'iks aastal 2008, kui ükselt-uksele misjonär talle teadmisi jagas – Alise oli sel ajal kaheksa-aastane. 15aastaselt deklareeris ta end ametlikult Bahai'ks, kuid enne peavad nad samuti uurima teisi religioone.

Linda tutvus Baha'idega kui ta oli 8 aastane läbi ema, kes suhtles ühe Kanadast pärit Baha'i perega. Meesterahvas selles peres oli inglise keele õpetaja ja kutsus lapsed moraalse väärtustamise tundi, kus õpetati mis on armastus, õiglus, lahkus ja kaastunne. Sealt kuulis ta Baha'u'llah kohta ja niimoodi see usk kasvas Linda sees. 15 aastasel sai ta ametlikult Baha'iks, kuigi pidas end selleks juba varem.

Episood 4 – Inimeseks olemisest ja judaismist Taavetiga

Juut Taavet oli minu koolivend keskkooli ajast ning teda olin ma küsitlenud juba Anu Põldsami aine „Juudi identiteet“ raames, kus Taavet rääkis väga kaunilt judaismist. Selle tõttu otsustasin ta ka saatesse kutsuda. Taavetiga oli suhtlus familiaarne ning toimus samuti läbi Facebooki. Ta oli koheselt nõus taskuhäälingus osalema. Salvestus Taavetiga oli keerulisem, kui ma oleksin osanud arvata – Taavet rääkis pidevalt oma elust ning minul kui saatejuhil oli tükk tegemist, et vestlus religiooniteemadel hoida. Samuti oli tema lugu pigem juudinormidest eemale pöördumisest kui juudiks saamisest.

Taavet peab ennast kuumavereliseks vene juudiks, kes on sündinud Eestis. Ta on õppinud kohanema eestlastega, sest tema perekonna suhtlusviis meenutab sellist vene-juudi-

hispaania, suhtlusviisi, mis on vali ja ülevoolav, kus tundeid väljendatakse käte, hääle ja sõnadega. Ema on eestlane aga emaliini pidi on kõigil juudi nimed, kuid ametlikult pole ta juut. Tõenäoline on, et ema oli juut – kuid juudidäritolu varjati, et mitte kanda kollast tähte. Taavet arvab, et lõppkokkuvõtteks pole vahet, mis ta rahvus on, vaid oluline on, mis kultuuriväärtusi ta kannab – ennekõike on ta tavaline inimene. Taavet ise mõtleb oma juudi päritolule pigem vähe. Rahvuse pidev orjuses olemine on viinud ta tõdemuseni, et kõige olulisem on armastus kõikide inimeste vahel. Taavet proovib nüüd kõike teha naudinguga, ka seina vaatamist, sest temal on see võimalus. Vanaemalt on ta õppinud, et kõige olulisem on pere ühtsus. Perekond näiteks lootis, et Taavet läheb kohe ülikooli, kuid noormees otsustas enne õppida iseennast armastama. Tema suguvõsas on kõik kultuuriinimesed, arhitektid või kirjanikud ning Taaveti mäslav akt tekitas perekonnas konfliktit. Mingil hetkel tekkis leppimine Taaveti sooviga elada nii nagu ta ise soovib.

Episood 5 – Kahetsusest ja heaolust Jehoova tunnistaja Lauraga

Jehoova tunnistajat oli kõige keerulisem leida. Esimese asjana otsisin internetist kedagi põnevat ning Leidsin Vikerraadio arhiivist saate „Vähemolijad“, kus on noored baptistid ja Jehoova tunnistaja Mairold Mänd. Seal avab teemat ka Lea Altnurme. Saatest kuulsin ära, kuidas räägib Jehoova tunnistajatest Mairold Mänd (Mairoldit soovitas rääkima minu kursaõde, kes on endine Jehoova tunnistaja). Kirjutasin Mairoldile kõigepealt Facebookis, sealt mulle ei vastatud. Suure otsimise peale aga leidsin ta töö e-posti ning kirjutasin sinna. Ta vastas sellele kirjale kuu aega hiljem ning soovitas saatesse kutsuda tubli noore naise Laura ning andis tema kontaktid. Temaga suhtlesin meili teel. Jehoova tunnistaja oli saatekülalistest kõige väljakutsuvam, ta tahtis enne teada, mis küsimusi ma täpselt küsin ning kordas pidevalt, et tema pilti kuhugi üles ei pandaks. Samuti oli vestlus minu jaoks pingeline, sest saatekülaline oli kindla maailmavaatega ning pidin hoolega jälgima, et teda kuidagi ei solvaks.

Laura, on lapsepõlvest alates Jehoova tunnistaja olnud. Ta on 24aastane ja praktiseerinud usundit 10 aastat ja peale. Lapsepõlvest alates on ta Jehoova tunnistajatega kokku puutunud, koosolekutel käinud ja piibliteadmisi omandanud. Koolikaaslased ja töökaaslased teavad, et Laura on Jehoova tunnistaja ja austavad seda. Laura peres on vaid ema Jehoova tunnistaja, kuid ta suhtleb siiski ka teiste pereliikmetega. Lähedastel pole midagi selle vastu, et Laura on Jehoova tunnistaja. Ta on tavaline inimene, tavaliste inimeste seas, küll aga näeb Laura oma tulevast kaaslast samuti Jehoova tunnistajana.

Episood 6 – Tantrast, šamanismist ja hetkesolemisest Elinaga

Elinat kohtasin esimest korda ühel peol, kus ta salveiga inimesi puhastas. Hiljem märkasin teda sotsiaalmeedias ning mu sõbranna rääkis lühidalt, kuidas ta peale läbipõlemist šamaaniks hakkas. Selle informatsiooni peale tundsin, et ta võib olla hea lisa mu juba leitud saatekülalistele. Leidsin ta kodulehelt meiliaadressi ning kirjutasin – kirjale ta ei vastanud. Hiljem võtsin temaga ühendust läbi tema Facebooki lehe, kus Elina vasta kiirelt ning salvestus toimus juba kolm päeva hiljem. Enne seda salvestust olin närvis, sest ei saanud päris täpselt aru, milleks end pidin ette valmistama. Lugesin eelmisel päeval kolm tundi raamatukogus šamanismist, kuid sellest mul väga palju abi polnud, sest Elina tegeles veel lisaks nii tantra, meditatsiooni, jooga, Krišna praktikatega jms. Kuna Elina näol on tegu populaarse inimesega, kes turundab end läbi sotsiaalmeedia, on temaga salvestatud osa ka kõige populaarsem

Elina peab ennast kõige kõrgema hüvangu teenriks, kanaliks ja suure vaimuga koostöö tegijaks. Vahel öeldakse ta kohta ka šamaan. Ta õppis EBS-is ärijuhtimist ning on nooremana alati olnud fokuseeritud välismaailmale, peab olema edukas, majanduslikult kindlustatud ja kõrgelt haritud. Välise edu otsimine viis läbipõlemiseni ja antidepressantideni, kuni ta ei tahtnud enam elada. Elina õppis uneprobleemide tõttu mediteerima 23 aastaselt. Enne seda oli järjest edukamaks saamine tema elus põhipingutus. Tony Robbins, Brian Tracy ning teised sellised elustiiliõpetajad aitasid tal eesmärgi saavutada, kuid ta polnud kunagi piisav. Sellegi poolest sotsiaalmeedia postituste järgi oli tal parim elu üldse, kuid ta sai aru, et on täielikus augus. Kopenhaagenis ärikoolis õppides kuulas ta Eckhart Tolle „The Power of Now“ audioraamatut ja proovis kogu aeg kohal olla. Elinal oli edukas karjäär ühes ehituskonsultatsiooni firmas Iraagis, kuid peale pingelist töökeskkonda, luksuslike hotelle ja kalleid riideid, toimus Elina elus krahh – läbipõlemine. Ta otsusutas minna Indiasse OSHO Ashramisse ja õppis traumavabastuse terapeutiks. Edasi õppis Hawaii šamanistlikku massaaži ning hakkas teraapiat tegema kõigepealt endale ja siis teistele. Peale seda läks Lõuna-Ameerikasse, kus õppis tantra joogat ja šamanismi. Himaalaja joogat on Elina õppinud Inglismaal. Ta õppis joogat ka International School of Temple Arts’is ja bhakti joogat Indias.

Peale läbipõlemist hakkas ta keskenduma erinevatele religioonidele, et kuidas saada kohta, kus ollakse koos püha vaimuga. Ta otsis religiooni, mis talle sobiks ning leidis šamanismis kõige vanema eneseabipraktika, kuna sinna on kõige vähem tõlget vahele pandud.

Samamoodi viivat Krišna praktikad ta kuuendasse dimensiooni. Vaimse ärkamise käigus arvas, et ta on mõistuse kaotanud, sest ta on niivõrd materiaalsest maailmast pärit ning need vaimsed kogemused olid suured. Vanemad ja sõbrad arvasid alguses, et ta on täiesti hulluks läinud – kogu tutvusringkond vahetus välja, isegi need, kes olid pikalt sõbrad olnud ei suhelnud temaga enam. Nüüd, kui vaimsed teemad on populaarseks muutunud, on ka sõbrad tagasi tulnud. Ema oli täiesti mures, et mis faas tüdrukul on – kardeti, et Elina on usukuulutajaks muutunud.

Episood 7 – Budistina läbi elu, kaastundest ja kannatusest Mariega

Mariet soovitas mulle sõbranna, kes teadis, et neiu on budist ning andis tema nime ja soovitas Facebookis kirjutada. Nii ma tegin ja Mariega vestlesime enne salvestust pikalt: kes ta on ja kuidas budistiks sai, mida kujutab endast budistiks olemine jne. Marie oli esialgu tagasihoidlik ja pigem kahtles, kas ta sobib „Usu Mind!“ saatesse, kuid minu julgustamise läbi oli viimaks nõus osalema. Saade ise läks hästi. Suhtlus Mariega oli sujuv ja rahulik. Minu meelest edastas ta hästi budismi olemust.

Marie sai budistiks kui ta oli 24aastane. Marie valis Tiibeti haru, sest kuulis esimest korda just sellest ning haru tundus talle terviklik. Tal tekkis tundmine, et see on see. Enne seda oli ta nagu keskmine eestlane ehk isegi ei otsinud usku ning budism tuli vaimselt tühja koha peale. Ta elas pöördumise hetkel USAs ja käis kuulamas loenguid mediteerimisest ning sai sõbrunes ühe budistiga, kes tutvustas talle usundit. Enne otsis asju väljastpoolt nüüd aga otsib enese seest. Pöördumine tuli loomulikult. Kõige suurem tagasiside oli taimetoitluse kohta – mis tüdrukul viga, et ta enam liha ei söö. Marie valis, kellele ja mida rääkida ning seetõttu oli tagasiside minimaalne.

Episood 8 – Anarho-Islamist sisemise vaikuseni Steveniga

Stevenit soovitas saatesse mu sõber, kelle arvates on tegu äärmiselt põneva karakteri ning saatele sobituva profiiliga. Steveni leidsin üles noortekeskuse lehelt ning avastasin, et ta töötab koos ühe mu sõbraga, kellelt kontakti sain. Kirjutasin talle meilile ja ta oli, suuremate küsimusteta, meeleldi nõus. Peale esimest kirja suhtlesime edasi telefoni teel. Vestlus ise läks sujuvalt ja huvitavalt. Sain teada kõik, mida teada tahtsin ja enamgi veel. Salvestuses Steven

üllatas mind mõne väljaütlemisega, näiteks: „Väike tripp Hiiumaal viib ainult Jumalale lähemale!“ kuid see andis vestlusele särtsu.

Steven hakkas moslemiks 18 aastaselt, sest ta tutvus oma naise kaudu islamiga ja tänu temale nägi, et see on tema jaoks sobiv religioon. Steven ütleb, et ta on juba eelpuberteedieast huvitunud erinevatest religioonidest ja olnud väga erinevates suundades. Fataalselt müstiline pool temast tahaks öelda, et tema ei valinud midagi, et Jumal tegi tema eest selle valiku, et kui tekib usklik tekib ka jumal. Ta on kasvanud üles usuleiges perekonnas ning kodust religiooset kasvatust kaasa ei tulnud. Vanaemal küll oli kapiriilil piibel, mis on nüüd tema käes. 9 aastaselt sattus tema kätte laste piibel, mille ta läbi luges ning tekkis küsimus, kes on Jumal – suure tähega. Küsimused nagu, kes on see isik, milline ta välja näeb ja mida ta teeb. Hilisemas puberteedis luges ta saatanlikku piiblit. Sõpradega olid hiljem peale end avalikult moslemiks tunnistamist, huvitavad jutuajamised ning tekkinud küsimused innustasid Stevenit veel rohkem uurima. Ema esimene reaktsioon oli lapse pöördumisele, et mida ta nüüd süüa peaks hakkama tegema. 18 aastaselt oli ta pigem maailmavaateline moslem.

Mõningad ideed olid Stevenil uusvaimsusega seotud – näiteks näeb ta, et saab olla põliseestlane ning ta jälgib kuukalendrit. Steven jälgib tavaliselt mida tunnetab, et on kaotatud läbi kristluse: näiteks olles metsas, teab ta, et see on täis vaimolendeid ning seal peab ennast lugupidavalt üleval pidama. Loeb enne metsa minekut palve, et austada vaimu.

episood 9 – Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kirikust Liisa ja Mairiga

Kui otsin uusi osalisi, saatsin kirja Viimse Pühade Aja Jeesuse Kristuse kiriku liikmetele. Nad pidid tegelikult minuga ise ühendust võtma, sest Krišna pühendunu Lennart teadis täpselt, kes peaks mu saatesse tulema. See ettevõtmine muidugi venis, sest tema soovitatud tüdruk oli USA-s ja minuga ei võetud ühendust nagu lubatud.

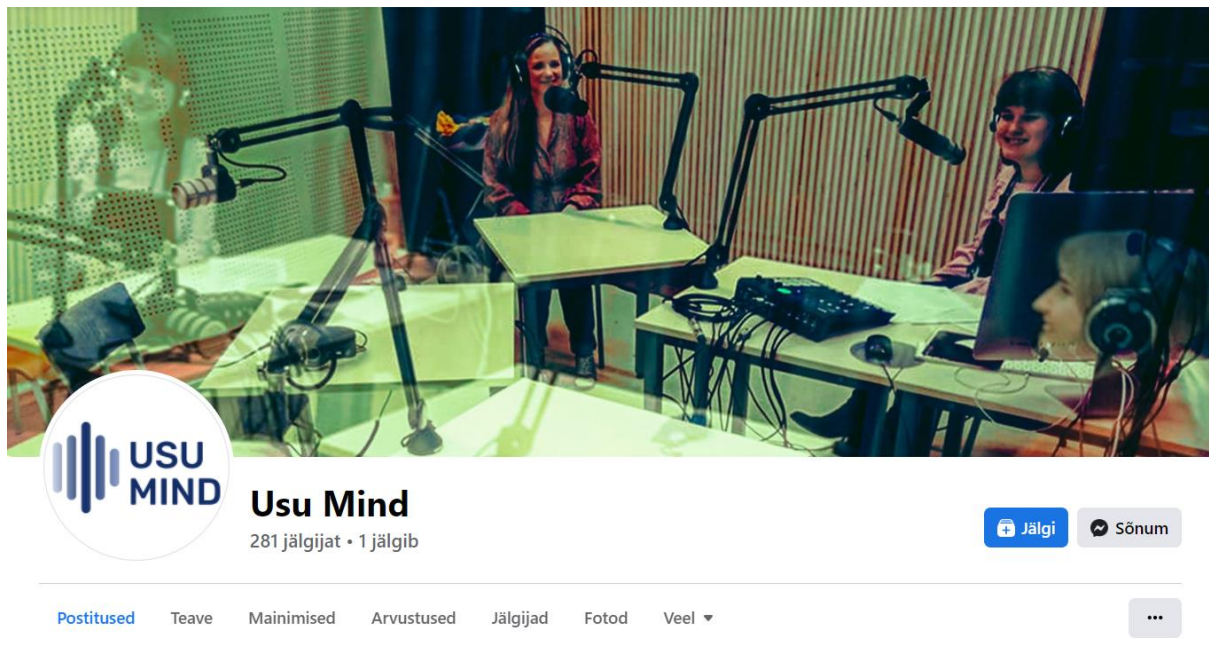
Nende kodulehel olid kirjas vaid numbrid, sai helistada kogudusse ja misjonäridele. Otsustasin esialgu kirjutada Facebooki, sealt ma samuti vastust ei saanud. Kasutasin oma kirjas teadmatuses korduvalt sõna mormoon, kuid niimoodi nad ennast enam ei kutsu. Ükshetk kirjutas „Usu mind!“ e-postile Karin Lindemann, kes andis oma numbriga, et me saaksime lähemalt rääkida. Minu profiiliga sobis hästi Liisa ja Mairi, kelle numbrid ta mulle omakorda edastas.

Liisaga suhtlesime telefonitsi ning peale episoodi salvestust e-posti teel. Olen Liisaga ka hiljem kontaktis olnud. Näiteks salvestuse ajal oli ta kihlatud ning kaugsuhtes Ameerika misjonäriaga. Aasta hiljem aga on abiellunud, elab Ameerikas ja ootab kaksikuid. Liisa ja Mairi episoodi salvestamine oli väga meeleolukas, kohati tundus nagu istuks hoopis sõbrannadega kohvikus, mitte ei teeks oma lõputööd.

Mairi misjonäriti 23 aastaselt Subway kohvikust, kus ta kenade noormeestega kaarte hakkas mängima ning sujuvalt läks jutt usuküsimustele. Enne seda oli vanaema õpetanud küll palvetama, kuid kindel religioosne kuuluvus puudus. Peale misjonäridega kohtumist läks ta kirikusse õppima ning leidis usu pühakirjadest. Enne misjonäre soovis aastavahetusel endale õnne ja rahu ning nädal aega hiljem kohtus misjonäridega ning võttis seda endale kindla määrgina. Mairi ei julgenud perele öelda, elas üksi ning ei pidanud neile aru andma. Ta ei julgenud üldse kellelegi rääkida ning sõbranna, kellega koos misjonäridega kohtuti, oli äärmiselt ehmunud, et Mairi üldse kaalus usuga liitumist. Perekond aga oli hiljem äärmiselt toetav. Ema on Vene Õigeusu Kiriku liige. Kui isal peaks tekkima huvi Jumala kohta, siis lubas juurde küsida.

Liisa tahtis teada kas Jumal on olemas, otsis suuremat jõudu ning hakkas otsima erinevaid kristlikke kirikuid. Erinevatel konfessioonidel oli raske vahet teha ning doktriinid olid raskelt mõistetavad, sest need olid keeruliste ja võõraste sõnadega. Nädal aega hiljem käis ta tänaval ringi ning sattus ühest kirikust mööda minema ja mõtles, et ta ju otsis Jumalat ja kirikut, kuid sellegipoolest ei julgenud sisse minna, otsustas küsida hoopis Jumalalt endalt kuhu minna, kui ta teda otsib. Palvetas tänaval, et Jumal viiks kirikusse, kuhu minema peab. Jumal ei vastanud kohe, kuid järgmisel tänaval kõndisid misjonärid tema poole. Sellega sai aru, et Jumal on ta õigesse kohta saatnud. Guugeldas kohe, mis kirikuga tegu ning esimese asjana tulid negatiivsed uudised ette, kuid Jumal oli selle selgeks teinud, et see on tema koht. Alguses hirmutas Liisat natuke kohvi, alkoholi ja suitsetamise keeld. Hiljem pole see probleemiks olnud. Vanemad ei usu jumalasse ning ta teavitas neid alles hiljem oma pöördumisest. Liisa julges alles paar nädalat hiljem midagi jupp-jupi kaupa ütlema hakata, et õpib, palvetab ja usub. Ristimisel olid ema ja õde kohal, aga isa hoidis eemale. Vanemad arvasid, et keegi sunnib last kirikusse minema ning pelgasid, et seda hakatakse ka neile peale sundima.

LISA 4. Kuvatõmmis Facebooki kaanefoto

LISA 5. Kuvatõmmis Facebooki kaanepilt. 2.versionoon

LISA 6. Logo

LISA 7. Kuvatõmmised Facebooki postitustest episood1-episood9.

Usu Mind

16. juuni 2021 · 🌐

Hare Krishna!

Krishna pühendunu Lennart on minu saate esimene külaline, salvestasime osa kevade alguspäeval, 20.03.2021.

Tema oli mingil määral kogu selle projekti algataja, sest pidas meile eelmise semestri lõpul zoomi vahendusel loengu, kus tekkis palju küsimusi. Mõtlesin, et äge idee oleks teha podcast, kus saan südamerahuga küsida kõike huvitavat. Lennart oli esimeseks külaliseks ideaalne, kohe kui ta stuudiosse astus tundsin miskit jumalikku sära. Mõnel inimesel on see seletamatu miski, mis alati suunurgad ülespoole tõstab. Kas see on Krishna või karisma, jääb igaühe enda otsustada. Lennart avab natuke tagamaid Krishna ja Krishna pühendunu olemusest. Mis pühade lugude järgi Krishna pühendunud oma igapäevaelus orienteeruvad? Mis viib teda pea iga päev tänavale mantraid laulma? Kuidas olla õnnelik? Milline peaks olema harmoonias partnerlus? Kuula, kuidas räägime Lennart Eistrega nendest teemadest lähemalt juba soundcloudist!
<https://soundcloud.com/usumind/krishnaismist-lennartiga>

Nora

soundcloud.com

episood 1 - Krishna teadvusest Lennartiga

soundcloud.com

episood 2 - Kristluse teest ja tõest Siimuga

Täna osas räägime Siim Martmaga kristlusest. Tegemist on äärmiselt ausa vestlusega tema teekonnast, Jeesus Kristusest, Jumala tõest, pattudes mädanevatest südametest ja Jumala eitusest. Salvastuse ajal oli värskel Kristlasel kaasas Tema lemmikraamat Piibel, kaelas rist ja südames tahe taevasse saada.

Siim nentis, et inimesi, kes peavad end Jumala sõna tundjaks, ilma Piiblit lugemata, on palju. Nüüd saan uurida, mida teab tema Piiblist ning kuidas see elu ja olemist mõjutab.

Mis juhtus Siimuga kahe aasta tagusel hommikul, kui ärgates sai äkitselt selgeks, kes on Jumal ning Jeesus Kristus?

Kuidas saab suhelda Jumalaga läbi kristluse? Kuidas palvetada õigesti ning vestelda Jumalaga ausalt? Kuidas tunda ära saatana poolt saadatud ahvatlused ning miks valis Jumal välja just Siimu?

Jumalale au andes, kuulake järgmist osa soundcloudist ->

<https://soundcloud.com/usumind/episood-2-kristluse-teest-ja-toest-siimuga>

Aitäh, Siim Martma! 🍎

Usu Mind

19. juuli 2021 · 🌐

Usu Mind

27. aug 2021 · 🌐

"Lahke keel on inimsüdamete kütkestaja, see on hinge leib, see rõivastab sõnad tähendusega, see on tarkuse ja mõistmise valguseallikas," kõneleb imekaunis arstitudeng Alise ja võidab mu südame. Pärast salvestust tunnen end terake parema inimesena.

Kolmandas osas kohtun Linda ja Alisega, et paremini mõista Bahai olemust. Kust ta tuleb ja kes on alusepanijad? Mis on armastus ja õiglus ning kuidas neid anda? Mis on kannatlikkus ja kuidas seda elada?

Neile ja paljudele teistele küsmustele saame vastuse Usu mind! 3. episoodist "Bahai Jumala õilsast ja kaunist loomingust Linda ning Alisega".

Lahke südamega kuulamiseni!

<https://soundcloud.com/usumind/episood-3-bahai-jumala-õilsast-ja-kaunist-loomingust-linda-ning-alisega>

soundcloud.com

i Veebisaidi teave

episood 3 - Bahai Jumala õilsast ja kaunist loomingust Linda ning Ali...

soundcloud.com

episood 4 - Inimeseks olemisest ja judaismist Taavetiga**Inimeseks olemisest ja judaismist Taavetiga**

Milline peab küll olema ühe juudiema õpetus, et kasvatada selline noormees nagu Taavet?

Tegemist on kuumaverelise vene-juudiga, kes sündinud ja kasvanud Eestis. Taavetiga oleme tuttavad juba kooliajast ja kui usuteaduskonna tudengina sain ülesandeks uurida juudi identiteeti, teadsin kohe kellega vestlema pean. Vestlus kujunes südamlilikult elegantseks, just nagu Taavet ise. Vaatamata oma noorele eale, jätab Taavet mulje nagu oleks tal kõik paigas, juba tema häälest kostab muinasjutuvestjale omast enesekindlust, rõõmu ja valgust.

Uurin, mida tähendab elu nõnda kirjus vere-pereringis? Millised mõistmised ja arusaamad on ühel noormehel, kes sirgunud nõ jumala poolt väljavalituna? Kuidas olla piisav ja teha kannatustega rahu? Mida Taavet palveks peab? Kas ja kuidas on võimalik orienteeruda Tooras sisalduva 613 mitzvah ehk õpetuse järgi?

Head kuulamist!

Usu Mind
 11. sept 2021 · 🌐

Laura on Jehoova tunnistaja olnud alates neljateistkümnendast eluaastast. Temaga rääkimine pani mõtlema, kui erinev ja värvikirev on meie maailm. Mis on vabadus ühes religioonis, võib tähendada täiesti vastupidist teises. Viies episood on kindlasti mind kõige rohkem hiljem mõjutanud.

Mis eristab Jehoova tunnistajaid teistest kristlikest liikumistest? Kuidas mõjutab usk Laura igapäevaelu ning mis juhtub peale surma?

Räägime nii neist küsimustest kui paljust muust.

Nora

soundcloud.com

episood 5 - Kahetsusest ja heaolust Jehoova tunnistaja La...

Usu Mind
 22. sept 2021 · 🌐

Nägin täna öösel unes Elinat, et istusime vastamisi laua ääres. Hämmastunult nägin, et Elinal on kolm silma. Hõõrusin silmi, et veenduda, et see lihtsalt meelepete pole - silmi oli jälle kaks. Unes mõistsin, et selge, nüüd ongi hulluks minemine käes. Selle peale moondusid Elina kaks imeilusast siirast silma jälle kolmeks - ta tabas mu segaduse ning ütles rahustavalt, et osadel ongi lahti kolm silma.

Unenäost ärgates, mõistsin, et õige aeg on päevavalgust näha Läbi tänutunde sündinud podcasti osal, kus külas on täielik vastand stereotüüpsele šamaanile - Elina Kadaja.

Elina on traumavabastus terapeut, tantra õpetaja ja shamanismi praktiseerija, kes räägib meile hetkedest, tantrast, armastusest ja tänutundest. Iseenda otsimisest ja leidmisest.

Siin ta siis on - episood 6 - imelise väe ja kolme silmaga naine, õrn ja tugev samal ajal.

Aitäh Elinale ja head kuulamist!

soundcloud.com

episood 6 - Tantrast, shamanismist ja hetkes olemise...

Usu Mind
 6. okt 2021 · 🌐

"Ennekõike tuleb päeva lõpus oma päev üle vaadata selle pilguga, kas ma lõin uusi õnnelikkuse põhjuseid... võibolla tuli mul häid asju vastu, kuidas ma ise kannatust lõin, olen ma tegelikult loonud kannatuse põhjused."

Marie hääli on rahustav, malbe ja tasane. Vestluse toon suunab sügisilmale kohaselt natuke enda sisse vaatama ning kaasa mõtlema, mida teen ning mida põhjustan.

Seitsmendas osas räägime budismist eestis, mis on selle etniline ajalugu ning kuidas suhestub meie ühiskonnas sotsiaalsel ja religioosel tasandil?

Mul käis külas budistlike õpetuste praktiseerija Marie, sain küsida, mis on peamised õpetused ning kuidas nende järgimine võib muuta inimese olemust? Kuidas eestlased võtavad vastu midagi mis on nii kaugel, samas paljudele vaat, et koduseim vaimne teekond. Milline on kogukond eestis ning kuidas suhestub ühiskonnaga? Marie räägib harmoonia leidmisest, tegude tagajärgede märkamisest, valgustumisest, kaastundest, empaatiast, taassündimisest ja inimeseks olemise õrnusest.

Aitäh, Marie Soone!

soundcloud.com

episood 7 - Budistina läbi elu, kaastundest ja kannatusest Mari...

Usu Mind
 20. okt 2021 · 🌐

Tänases saates on külas staar-punk-moslem Steven Vihalem, kes peamiselt tegus kirjaniku ja noorsootöötajana. Steven sisenes stuudiosse erakordselt vaba olekuga... mitte ükski välimäärara ei kaardistaks, et noormehe vaimne valik on Islam.

Pigem oleme harjunud sellised kergelt habetunud ja rastapatsidega tüüpe kohtama kultuuriklubides; muusika, kirjanduse või mõne muu kauni kunsti üle arutlemas.

Kuidas leidis Steven tee Islamisse(täpsemalt Anarho-Islamisse) ning mida koges pälverännul Mekasse?

Mida need moslemid ikkagi usuvad ja mida täpsemalt Eestis teevad?

Kuidas settib sisemine ilmasammas ja kuidas ennast pausile panna?

Vastused neile ja paljudele teistele küsimustele tänases saates - Anarho-Islamist sisemise vaikuseeni.

Aitäh, Steven Vihalem, põneva vestluse eest!

soundcloud.com

episood 8 - Anarho-Islamist sisemise vaikuseeni Steveniga

Usu Mind

13. dets 2021 · 🌐

Kohvikust ristimisele!

Tänases pühade eelses saates toon teieni pajatusi otsimisest ja leidmisest, tarkuse sõnast, misjonäritööst, päästmisplaanist ja Viimse Aja Pühade Jeesus Kristuse Kirikust.

Külas on usust ja lootusest pakatavad sõbrannad Liisa ja Mairi.

Milliseid uusi maailmu võib avada kahe silmapaari pelk kohtumine? Kes ja kas on üldse "mormoonid" ning kuidas ikkagi on lood polügaamiaga? Mis on nägijakivid ja kus laiub selestiline kuningriik? Mida on igavikul meile varuks?

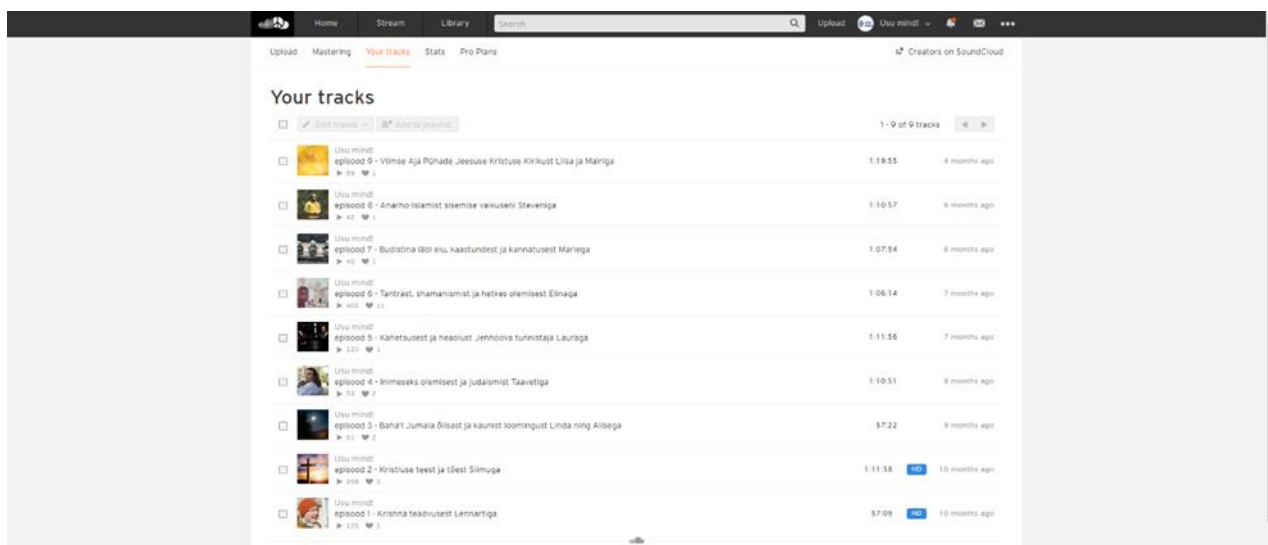
Tüdrukud avavad nii taevast klassisüsteemi kui oma pühapäeva toimetusi.

Neil ja paljudel teistel radadel kulgesime sooja naerukihina saatel, mis praegusel külmal ajal mõjub kindlasti hingele hästi.

Aitäh Liisale ja Mairile!
Ole hoitud, armas kuulaja!

LISA 8. Kuvatõmmis Soundcloudi üleslaetud osadest.

LISA 9. Kuvatõmmis Soundcloudi pealehelt.

The screenshot shows the SoundCloud profile page for the user 'Usu mind!'. The profile is located in Tartu, Estonia, and is a PRO UNLIMITED member. The header features a circular profile picture with the 'USU MIND' logo and a background image of two women in a recording studio. Below the header, there are navigation tabs: 'All', 'Popular tracks', 'Tracks', 'Albums', 'Playlists', and 'Reposts'. The 'Spotlight (0/5)' section is currently empty, with a note to highlight best tracks and playlists. The 'Recent' section displays two tracks: 'episood 9 - Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kirikust Liisa ja Mairiga' (uploaded 4 months ago) and 'episood 8 - Anarho-Islamist sisemise vaikuseeni Steveniga' (uploaded 6 months ago). Both tracks are categorized under '# Religion & Spirituality'. The right sidebar shows statistics: 11 followers, 0 following, and 9 tracks. It also displays play counts for the last 24 hours (72) and the last 7 days (92), with a total of 1,133 plays. A list of recent tracks is shown, including 'episood 2 - Kristiuse teest ja tõest S...', 'episood 9 - Viimse Aja Pühade Jees...', and 'episood 8 - Anarho-Islamist sisemis...'. The bottom of the page features a playback control bar with a progress slider at 0:00 and a volume icon.

Usu mind!
Nora Laukse
Tartu, Estonia
PRO UNLIMITED

All Popular tracks Tracks Albums Playlists Reposts

Spotlight (0/5) Edit Spotlight

Highlight your best tracks and playlists; put them in Spotlight so that your audience will find them first when they visit your profile.

Recent

Usu mind!
episood 9 - Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kirikust Liisa ja Mairiga
4 months ago
Religion & Spirituality
1:19:55
1 like
Share Copy Link Edit More

Usu mind!
episood 8 - Anarho-Islamist sisemise vaikuseeni Steveniga
6 months ago
Religion & Spirituality
1:06:14

Followers 11 Following 0 Tracks 9

Stats View all

Plays last 24 hours 72 Plays last 7 days 92

1,133 plays in total

9 likes View all

Usu mind!
episood 2 - Kristiuse teest ja tõest S...
208 likes 3

Usu mind!
episood 9 - Viimse Aja Pühade Jees...
59 likes 1

Usu mind!
episood 8 - Anarho-Islamist sisemis...
42 likes 1

Usu mind!
episood 6 - Tantrast, shamanismist ja h...

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Nora Laukse,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud bakalaureuseprojekti „Tartu Ülikooli Usuteaduskonna tudengi-taskuhääling „Usu mind!““ mille juhendajad on mag Nele Dresenja, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Nora Laukse

29.04.2022